

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

Executive Summary

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบ สภาพเศรษฐกิจสังคม ต้นทุน รายได้ และผลตอบแทนสุทธิจากการปลูกข้าวแบบเกษตรอินทรีย์และการปลูกข้าวแบบทั่วไปของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเปรียบเทียบประสิทธิภาพความเสี่ยงของทางเลือกในการปลูกข้าวแบบอินทรีย์และแบบทั่วไป จากการศึกษาข้อมูลสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง พบประเด็นสำคัญที่น่าสนใจสามารถสรุปได้ดังนี้ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบอินทรีย์มีระดับการศึกษาที่สูงกว่าเกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบทั่วไป เกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบอินทรีย์มีขนาดพื้นที่ถือครองเพื่อทำการเกษตรขนาดเล็กกว่าเกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบทั่วไป เกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบอินทรีย์มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นแรงงานช่วยทำการเกษตรมากกว่าเกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบทั่วไป และเกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบอินทรีย์มีจำนวนหนี้สินค้างชำระน้อยกว่าเกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบทั่วไป โดยทุกประเด็นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวหอมมะลิของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบอินทรีย์และแบบทั่วไป พบประเด็นสำคัญที่น่าสนใจสามารถสรุปได้ดังนี้ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบอินทรีย์มีพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลินาขนาดเล็กกว่าเกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบทั่วไป เกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบอินทรีย์มีผลผลิตข้าวหอมมะลิเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่าเกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบทั่วไป เกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบอินทรีย์ได้รับราคาข้าวหอมมะลิเฉลี่ยต่อกิโลกรัมสูงกว่าเกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบทั่วไป เกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบอินทรีย์มีต้นทุนการผลิตข้าวหอมมะลิทั้งหมดเฉลี่ยต่ำกว่าเกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบทั่วไป และเกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบอินทรีย์มีผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยสูงกว่าเกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบทั่วไป โดยทุกประเด็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

และจากการศึกษาประสิทธิภาพความเสี่ยงของทางเลือกในการปลูกข้าวหอมมะลิแบบอินทรีย์และแบบทั่วไป พบประเด็นสำคัญที่น่าสนใจสามารถสรุปได้ดังนี้ ทางเลือกในการปลูกข้าวหอมมะลิแบบอินทรีย์เป็นทางเลือกที่มีเหมาะสมและควรแนะนำให้แก่เกษตรกรในเขตพื้นที่ศึกษาผู้ที่ไม่ชอบความเสี่ยงเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากทางเลือกในการปลูกข้าวหอมมะลิแบบอินทรีย์ เป็นทางเลือกที่มีความเหมาะสมในเชิงเศรษฐกิจ โดยมีค่าคาดหวังผลตอบแทนสุทธิสูงกว่าทางเลือกในการปลูกข้าวแบบทั่วไป